

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ & ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ



# Στον Θεό βρίσκω την ψυχή μου!

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017



ΚΕΡΚΥΡΑ 2016

©Ιερά Μητρόπολις Κερκύρας  
περιοχή Πλατυτέρα, 49100, Κέρκυρα  
☎ 2661039912 και 81184  
e-mail: [info@imcorfu.gr](mailto:info@imcorfu.gr)  
Facebook: Γραφείο Νεότητας Ιεράς Μητροπόλεως Κερκύρας

Τα μαθήματα του Κατώτερου κατηχητικού ετοίμασαν οι:  
π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός  
πρεσβ. Μαρία Κυτιλή- Μουρτζανού  
διακ. Σταματία Βλάχου- Μπογδάνου  
Παναγιώτης Χαλβατσιώτης  
Μαρία Κάλλου  
Αγγελική Σουρβίνου  
Ευγενία Κουτσούρη  
Αναστασία Μυλωνά

Τα μαθήματα για το Γυμνάσιο- Λύκειο ετοίμασε  
ο π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός

Οι εικόνες έχουν πηγές τους στο Διαδίκτυο,  
κυρίως το site [www. eikonografos.com](http://www.eikonografos.com)

### Η ελεημοσύνη



#### A. Τα καρβέλια

Ένας Γέροντας έμενε με τον υποτακτικό του σε μια καλύβα, κοντά σε ένα χωριό. Κάποτε έπεσε στον τόπο μεγάλη δυστυχία και ο φτωχός κόσμος πέθαινε από την πείνα. Πολλοί, μέσα στην απελπισία τους, πήγαιναν και χτυπούσαν την πόρτα του ερημίτη. Εκείνος ήταν άνθρωπος συμπονετικός και ελεήμων και έδινε με την καρδιά του απ' ό,τι τύχαινε να έχει. Ο υποτακτικός όμως που έβλεπε με τρόπο το ψωμί τους να λιγοστεύει, είπε μια μέρα στεναχωρημένος στο Γέροντα:

-Αββά, δε μου ξεχωρίζεις τα ψωμιά που μου αναλογούν, κι από δω και πέρα μοίραζε από τα δικά σου για ελεημοσύνη. Έτσι όπως πάμε τώρα, γρήγορα θα πεινάσουμε κι οι δυο.

Ο αγαθός Γέροντας χώρισε τα ψωμιά του υποτακτικού του, χωρίς να πει τίποτα κι εξακολούθησε να δίνει από τα δικά του στους φτωχούς. Μα κι ο Θεός που είδε την καλή του προαίρεση τα ευλόγησε, κι όσο εκείνος έδινε, τόσο αυτά πλήθαιναν. Ο υποτακτικός στο μεταξύ έφαγε τα δικά του. Όταν πια δεν του έμειναν παρά λίγα ψίχουλα, πήγε στον Γέροντα του και τον παρακαλούσε να τρώνε πάλι μαζί. Εκείνος τον δέχτηκε χωρίς να φέρει αντίρρηση. Τώρα όμως είχαν αυξηθεί και οι ζητιάνοι, κι ο υποτακτικός άρχισε πάλι να δυσανασχετεί. Μια μέρα χτύπησε η πόρτα και ήταν ένας φτωχός, όπως κάθε μέρα. Ο υποτακτικός, βλέποντας τον, κατσούφιασε.

-Δώσε του ένα καρβέλι, πρόσταξε ο Γέροντας, που έκανε πως δεν είδε το μορφασμό του.

-Μου φαίνεται πως δεν έχουμε πια να φάμε ούτε εμείς. Είπε φωναχτά ο υποτακτικός, για να τον ακούσει κι ο ζητιάνος.

-Πήγαινε και ψάξε καλά, πρόσταξε ο Γέροντας.

Σηκώθηκε εκείνος απρόθυμα να πάει στο κελάρι. Μα τρόμαξε ν' ανοίξει την πόρτα. Το βρήκε γεμάτο ως επάνω από καλοψημένα φρέσκα καρβέλια! Από την ημέρα εκείνη απόκτησε μεγάλη εμπιστοσύνη στον άγιο Γέροντά του κι έγινε πρόθυμος στο ν' ανακουφίζει τους φτωχούς.

#### B. Τα λαμπερά άμφια

Υπήρχε ένας ιερέας στην Κωνσταντινούπολη με το όνομα Μαρκιανός. Αυτός ήταν άγιος άνθρωπος και ανάμεσα στις άλλες αρετές που τον στόλιζαν υπερείχαν η ακτημοσύνη κι η ελεημοσύνη.

Την Κυριακή που θα γίνονταν τα εγκαίνια της Εκκλησίας της Αγίας Αναστασίας, που ήταν η ενορία του, έφυγε ξημερώματα για να ετοιμάσει το Άγιο Βήμα. Θα λειτουργούσε ο Πατριάρχης με άλλους Αρχιερείς. Θα πήγαινε κι ο Αυτοκράτορας με όλους τους άρχοντες του στα εγκαίνια.

Σαν έφτασε στην Αγία Αναστασία κι ήταν έτοιμος ν' ανοίξει την πόρτα του ναού, τον πλησίασε ένας δυστυχισμένος άνθρωπος, γυμνός, μελανιασμένος από το κρύο. Ο Μαρκιανός έψαξε τις τσέπες του, αλλά δε βρήκε χρήματα. Έπρεπε όμως να δώσει κάτι σ' εκείνον τον δυστυχή, και μάλιστα χρήσιμο. Κι έτσι πήρε μια απόφαση: Θα του έδινε τα ρούχα του.

Δεύτερα δεν είχε, αλλά αυτό δεν τον πείραζε. Τώρα θα φορούσε τα ιερατικά του άμφια, αφού θα έπαιρνε μέρος στη Λειτουργία. Μπήκε στην εκκλησία, φόρεσε τα άμφιά του και όλα του τα ρούχα τα έδωσε στο φτωχό.

Ήρθαν στο μεταξύ κι οι άλλοι ιερείς με τον Πατριάρχη και άρχισε η Θεία Λειτουργία. Μα κάτι παράδοξο συνέβαινε εκείνη την ημέρα. Τα βλέμματα του εκκλησιάσματος, από του Αυτοκράτορα ως του τελευταίου πιστού, είχαν καρφωθεί πάνω στο Μαρκιανό, του οποίου τα άμφια λάμπουν. Το ίδιο και των ιερέων, μέσα στο Άγιο Βήμα. Δύο μάλιστα απ' αυτούς είχαν αρχίσει να σιγοψιθυρίζουν τις επικρίσεις τους.

— Πού βρήκε άραγε τη χρυσοϋφαντη στολή; Αυτός δεν είχε ποτέ του χρήματα. Έτσι τουλάχιστον φαίνεται.

— Δε βαριέσαι.. Υποκρισίες. Κοίταξε, αδελφέ μου, και με διαμάντια κεντημένη. Αυτό πια καταντά σκάνδαλο.

Ένας ανώτερος κληρικός πλησίασε τότε τον Πατριάρχη με φανερή αγανάκτηση και του είπε:

— Δεν πρέπει η αγιοσύνη σου, Δέσποτα, να παραλείψει να συστήσει κάποια μετριότητα σ' αυτόν τον άσημο κληρικό. Τέτοια στολή ταιριάζει μόνο στο Βασιλιά.

Ο Πατριάρχης άρχισε να στενοχωριέται με τις διαμαρτυρίες. Είχε φυσικά κι ο ίδιος απορήσει με την πρωτοφανή πολυτέλεια των αμφίων που φόρεσε ο Μαρκιανός. Τον γνώριζε όμως πολύ καλά για να τον χαρακτηρίσει ματαιόδοξο. Παρ' όλα αυτά, αποφάσισε να του κάνει λόγο γι' αυτό. Αμέσως μόλις τελείωσε η Λειτουργία, φώναξε τον Μαρκιανό.

— Πού βρήκες τη στολή αυτή, Μαρκιανέ; τον ρώτησε σε τόνο αυστηρό. Θα έλεγε κανείς, πως πήρες την απόφαση να συναγωνιστής σε πολυτέλεια τον Αυτοκράτορα. Ο ιερέας πρέπει να είναι μέτριος στην εμφάνισή του, για να μη σκανδαλίζει το λαό και μάλιστα τους πιο φτωχούς.

Ο Μαρκιανός έριξε πρώτα ένα φευγαλέο βλέμμα στα φτωχικά λινά του άμφια, τα μοναδικά που είχε. Έπειτα κοίταξε με απορία τον Επίσκοπο του.

— Για ποιά στολή ομιλεί η αγιοσύνη σου, Δέσποτα; Αν πρόκειται γι' αυτήν που φορώ, είναι η ίδια που πήρα από τα χέρια σου, όταν πριν από εικοσιπέντε χρόνια με χειροτόνησες Πρεσβύτερο.

Ο Πατριάρχης συνοφρυώθηκε. Ε, παραήταν να προσπαθεί να τον ξεγελάσει μπροστά στα μάτια του.

— Κι αυτή εδώ; του φώναξε, παίρνοντας στα χέρια του τα άμφια.

Τότε παρατήρησε, πως κάτω από τ' άμφιά του ο Μαρκιανός ήταν γυμνός κι εκείνη η πολυτιμή στολή που είχε προκαλέσει τόσο θαυμασμό και θόρυβο δεν ήταν άλλη από τη συνηθισμένη, που τόσα χρόνια τώρα τον έβλεπε να λειτουργεί.

— Ποιος σε γύμνωσε Μαρκιανέ; Ρώτησε έκπληκτος ο Πατριάρχης.

Ο άγιος λειτουργός του Υψίστου πήρε στα χέρια του το Ευαγγέλιο, που μόλις πριν λίγο είχε τοποθετήσει στη θήκη του και το έδειξε στον Αρχιερέα.

— Αυτό με γύμνωσε, άγιε Δέσποτα.

Κατασυγκινημένος ο γέρο - Πατριάρχης έσφιξε στην αγκαλιά του τον Μαρκιανό και φιλώντας τον πατρικά του έλεγε:

— Ω, αν όλοι οι ιερείς σ' μιμούνταν παιδί μου, δε θα είχαμε ανάγκη εκκλησιαστικών ρητόρων. Θα κήρυττε το φωτεινό τους παράδειγμα.

### **Ερμηνευτικά Σχόλια**

**Ο υποτακτικός όμως που έβλεπε το ψωμί... θα πεινάσουμε κι οι δύο:** Ο υποτακτικός φοβάται πως δίνοντας τα ψωμιά στους φτωχούς, αργά ή γρήγορα ο ίδιος θα μείνει χωρίς φαγητό. Έτσι ζητάει από τον γέροντα να χωρίσουν τα ψωμιά και να δίνει ελεημοσύνη μόνο από τα δικά του. Πόσο μοιάζει η στάση του με τη δική μας, αφού πολλές φορές δεν προσφέρουμε στους συνανθρώπους μας, φοβούμενοι μήπως χάσουμε από το συμφέρον μας. Εδώ ο υποτακτικός όχι μόνο κλείνεται στον εαυτό του σε σχέση με τους γύρω του ανθρώπους που έχουν ανάγκη από τη βοήθεια του, αλλά και σε σχέση με τον Γέροντα του. Προκειμένου να νιώθει αυτός

ασφαλής, απομονώνεται ακόμα και από τον ίδιο του το Γέροντα και αρνείται να μοιραστεί μαζί του το φαγητό.

**Ο αγαθός γέροντας... χωρίς να φέρει αντίρρηση:** ο Γέροντας δεν αντιδρά στην εγωιστική απαίτηση του υποτακτικού του να χωρίσουν τα ψωμιά και του κάνει τη χάρη, επειδή καταλαβαίνει ότι είναι πιο αδύναμος χαρακτήρας και κάνει υπομονή. Επίσης δεν σκέφτεται καθόλου τον εαυτό του, κι ότι δίνοντας μόνο από τα δικά του ψωμιά αυτά θα τελειώσουν πιο γρήγορα, αλλά εμπιστεύεται το Θεό. Με αυτό τον τρόπο δείχνει την ελεημοσύνη του όχι μόνο απέναντι στους φτωχούς αλλά και στον ίδιο τον υποτακτικό του. Καμιά φορά μας είναι πιο εύκολο να είμαστε ελεήμονες σε ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε, αλλά όταν κάποιος κοντινός μας άνθρωπος μας δημιουργεί δυσκολίες, συχνά μας είναι πιο δύσκολο να φανούμε ελεήμονες. Ελεημοσύνη δεν είναι μόνο να δίνεις χρήματα ή άλλα υλικά αγαθά αλλά να δίνεις υπομονή και αγάπη όπου χρειάζεται.

**Σηκώθηκε εκείνος... ανακουφίζει τους φτωχούς:** ο Θεός ήξερε την ελεημοσύνη και την πίστη του Γέροντα και γι' αυτό δεν τον άφησε χωρίς φαγητό. Ο Θεός χαρίζει απλόχερα τα αγαθά του στους ανθρώπους που πιστεύουν σ' Αυτόν και δείχνουν αγάπη και ελεημοσύνη στους άλλους ανθρώπους. Αντίθετα ο υποτακτικός, αντί να αποκτήσει περισσότερα ψωμιά, το μόνο που κατάφερε με την τσιγκουνιά του ήταν να χάσει σταδιακά και όσα είχε.

**Σαν έφτασε... τα έδωσε στο φτωχό:** ο Μαρκιανός μόλις βλέπει τον φτωχό άνθρωπο να υποφέρει από το κρύο, αμέσως του δίνει τα ρούχα του, χωρίς να σκεφτεί τον εαυτό του ή τι θα πουν οι άλλοι όταν δουν ότι δεν έχει ρούχα κάτω από τα άμφια του. Συνήθως δίνουμε ελεημοσύνη από το περίσσειμα μας, από ότι δηλαδή μας περισσεύει, αλλά εδώ βλέπουμε τον άγιο να δίνει κάτι που είναι απολύτως απαραίτητο στον ίδιο: τα ρούχα του, ενώ μάλιστα δεν έχει άλλα να φορέσει.

**Μα κάτι παράδοξο... λάμπουν:** τα άμφια του Μαρκιανού λάμπουν όταν τα φοράει. Η ελεημοσύνη του τον έχει γεμίσει με τη χάρη του Θεού με αποτέλεσμα να λάμπει ολόκληρος.

**Δύο μάλιστα απ' αυτούς... ταιριάζει μόνο στο βασιλιά:** Όταν οι άλλοι βλέπουν τα άμφια του Μαρκιανού να λάμπουν αμέσως αρχίζουν να τον κατακρίνουν, νομίζοντας ότι φόρεσε επίτηδες λαμπερά ρούχα για να επιδειχθεί στους άλλους. Πόσο μοιάζουμε κι εμείς σε αυτή τους την συμπεριφορά: πόσες φορές δεν κρίνουμε κάποιον μόνο για τα ρούχα που φοράει! Πολλές φορές βιαζόμαστε να βγάλουμε συμπεράσματα για τους άλλους βασιζόμενοι στην εξωτερική τους εμφάνιση, χωρίς να τους γνωρίζουμε πραγματικά.

**Ποιος σε γύμνωσε... παράδειγμα:** Ο Πατριάρχης, έκπληκτος που ο Μαρκιανός δεν φορά ρούχα κάτω από τα άμφια του, νομίζει ότι κάποιος του τα πήρε. Ο Μαρκιανός όμως του δείχνει το Ευαγγέλιο, λέγοντας του ότι αυτό είναι η αιτία της γύμνιας του. Με αυτή την κίνηση ήθελε να δείξει ότι έδωσε τα ρούχα του στον φτωχό, ακολουθώντας την επιταγή του Ευαγγελίου και του ίδιου του Χριστού, ο οποίος μας έχει ζητήσει να αγαπάμε τους άλλους σαν τον εαυτό μας, εάν θέλουμε να είμαστε κοντά Του.

**Ω, αν όλοι οι ιερείς... παράδειγμα:** Αν όλοι εμείς οι χριστιανοί κάναμε πράξη αυτά που πιστεύουμε, δηλαδή δείχναμε την αγάπη μας στον πλησίον μας, όπως μας ζήτησε ο Χριστός, τότε δεν θα είχαμε ανάγκη να ακούμε κηρύγματα. Οι πράξεις μιλούν για την αγάπη όσο δεν μπορούν να μιλήσουν τα λόγια.

Η ελεημοσύνη έχει να κάνει με αυτό που μπορούμε να δώσουμε στους άλλους από την παιδική μας ηλικία. Από κάτι που μας ανήκει και δεν το χρειαζόμαστε, από κάτι που ο άλλος μας το ζητά κι εμείς με προθυμία το προσφέρουμε, διότι αυτός το έχει περισσότερο από εμάς ανάγκη, από τη συγχωρητικότητα, από την ανοιχτή καρδιά, από το χαμόγελο και τη διάθεση να κάνουμε παρέα σε κάποιους που κανείς άλλος δεν τους σκέφτεται. Ο Χριστός μάς ελέησε όλους με την Ανάσταση. Ας μην το λησμονούμε λοιπόν και ας δίνουμε χωρίς να περιμένουμε να πάρουμε πίσω. Έτσι κι αλλιώς, ό,τι έχουμε, του Χριστού είναι, δωρεάν μας το έδωσε και δωρεάν μας καλεί να το δώσουμε στην εικόνα Του που είναι ο κάθε άνθρωπος.

## Ερωτήσεις

1. Γιατί ο υποτακτικός ζήτησε από το Γέροντα να χωρίσουν τα ψωμιά τους;
2. Με ποιους τρόπους ο Γέροντας έδειχνε την ελεημοσύνη του;
3. Γιατί τα ψωμιά του Γέροντα αυξανόταν, ενώ του υποτακτικού μειωνόταν;
4. Τι εννοούσε ο Μαρκιανός όταν έδειξε στον Πατριάρχη το Ευαγγέλιο λέγοντας του «αυτό με γύμνωσε»;
5. Τι σημαίνει ελεημοσύνη;
6. Η ελεημοσύνη εκτός από αυτόν που την δέχεται, μήπως βοηθάει και αυτόν που την δίνει και πώς;

## Συμπέρασμα

Ελεημοσύνη σημαίνει να δίνεις σε όποιον έχει ανάγκη χωρίς να περιμένεις αντάλλαγμα. Με αυτό τον τρόπο δείχνεις την αγάπη σου προς το Χριστό, που και Αυτός ελέησε όλους τους ανθρώπους, όταν μας χάρισε την Ανάσταση.

## Γ. Οι Άγιοι Ανάργυροι

Οι Άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός κατάγονταν από την Ασία. Οι γονείς τους ήταν άριστο πρότυπο χριστιανών συζύγων. Όταν η μητέρα τους Θεοδότη έμεινε χήρα, αφιέρωσε κάθε προσπάθεια της στη χριστιανική ανατροφή των δυο παιδιών της, Κοσμά και Δαμιανού. Τους δύο αδελφούς διέκρινε μεγάλη ευφυΐα και επιμέλεια, γι' αυτό και σπούδασαν πολλές επιστήμες. Ιδιαίτερα όμως, επιδόθηκαν στην ιατρική επιστήμη, την οποία εξασκούσαν σαν διακονία φιλανθρωπίας προς τον πλησίον. Θεράπευαν τις ασθένειες των ανθρώπων, και ιδιαίτερα των φτωχών, χωρίς να παίρνουν χρήματα, γι' αυτό και ονομάστηκαν Ανάργυροι.

Πολλοί ασθενείς που θεραπεύθηκαν ήθελαν να τους ευχαριστήσουν. Αλλά αυτοί, δε δέχονταν τις ευχαριστίες και απαντούσαν με τον ορθό λόγο της Αγίας Γραφής: Όλος ο ύμνος και η δόξα και η σοφία και η ευχαριστία και η τιμή και η δύναμη και η ισχύς, ανήκει στο Θεό μας, στους αιώνες των αιώνων. (Αποκάλυψη Ιωάννου, 7, 12). Έτσι ταπεινά αφού διακόνησαν σε όλη τους τη ζωή τον πλησίον, πέθαναν ειρηνικά και ετάφησαν στην τοποθεσία Φερεμά.

Η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη τους την 1<sup>η</sup> Νοεμβρίου.

## Ώρα για Παιχνίδι

Αντιστοίχησε τις λέξεις που ταιριάζουν με βάση τις ιστορίες:

|             |            |
|-------------|------------|
| Άμφια       | Καρβέλια   |
| Υποτακτικός | Λαμπερά    |
| Ελεημοσύνη  | Τσιγγουνιά |
| Μαρκιανός   | Γέροντας   |
| Κελάρι      | Ιερέας     |

Να ζωγραφίσεις τον Άγιο Μαρκιανό

